

ХУТБА ПРАЗДНИКА ЖЕРТВОПРИНОШЕНИЯ НА КРЫМСКОТАТАРСКОМ ЯЗЫКЕ

Вначале читается Праздничный Намаз, в 1-ом Ракаате которого после Такбира и чтения Субханака 3-9 раз выполняют Такбиры (лучше 9) – это до чтения Суры Аль-Фатиха. А во втором Ракаате после чтения Суры Аль-Фатиха и другой Суры – перед Руку выполняют 3-7 Такбиров (лучше 7)

خطبة عيد الفطر باللغة تتر القرم

КЪУРБАН БАЙРАМЫ

Ассаляму Алейкум, сайггылы джемаат!

*Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару,
Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару, Аллаһу Акбару*

Аллаһу Та‘алягъа макътав-шукурлер олсын!

Мухаммед Пейгъамберимизге – Салават ве Селям олсын!

Йа, Рабби, Мухаммед Пейгъамбернинъ дереджесини юксельт!

Ислям – Хакъ Диндир, Аллаһу Та‘аля кьулларына Ислям Динини тутмагъ эмир этти.

Ислям – бутюн Пейгъамберлерин Дини, Адем Пейгъамберден башлап Пейгъамберимиз Мухаммед Мустафагъа къадар кельгенлернинъ, Оларгъа эписине Селям олсун.

Ислям – бутюн Фериштелернинъ Дини.

Ислям Динимиз гузель ахляккъа, намускъа, джумартлыккъа, хайырлы амеллер япмагъа чакъыра.

Бу хайырлы ве севаплы амеллернинъ бириси – Къурбан.

Ханефий мезхебининъ алимлери айттылар: киминъ имкяниети олса, о адамгъа Къурбан кесмек – важиб олыр.

Амма Шафий мезхебининъ алимлери айттылар: Къурбан – Сунне-и Муэккядаһ.

Къурбаннинъ муһим олгъаны акъкъында алимлер чокъ сёйледилер, оларнынъ арасында: биринджи Халиф Абу Бакр Ас-Сыдыкъ, экинджи Халиф Умар ибнуль-Хаттаб, Пейгъамберимизнинъ муэззини – Биляль Хабаший.

Анас, Радыяллаһу Анһу, хабер берди: Пейгъамберимизнинъ Къурбаны – эки кьоюн эди.

Адем Алейһисселям Ибадет кылыр ичюн биринджиден Кябени кьурду.

Буюк Туфан Кябени һедим этти, Аны эввель асылында Ибраһим Пейгъамбер Алейһисселям янъыдан кьурду.

Абу Зерр бир вакъыт Пейгъамберимизден сорады: «Йа, Расуляллаһ, энъ биринджи месджид (Джами) къайсы?» Пейгъамберимиз Мухаммед Алейһисселям огъа бойле джевап берди: «Ал-Харам». Абу Зерр даа сорады: «Однан сонъ къайсы?» Пейгамеримиз Алейһисселям айтты: «Ал-Акьса». һәм Пейгъамберимизнинъ айткъаны боюнджа, шу эки Месджид арасында 40 йыл.

Кябе – бизнинъ Къыбламыз, ернинъ ортасында тура. Онынъ устюнде единджи кокте Ал-Бейт Аль-Маъмур деген бина бар, Онда Аллаһу Та‘аляга Фериштелер ибадет этелер. О ерге бирден 70 бинъ Фериште кире, ибадетлерини кыла, чыгъа ве башкъа къайтмай.

Алж-Хаджар Ал-Асуад – Къара таш – Дженнеттен энъген акъ тусли (ренкли) якъут ташыдыр. Амма мушриклер токъынгандан сонъ О къара олды.

Къурбан Байрамы – бутюн дунья мусульманлары ичюн энъ буюк Байрам. Байрам эткенде Ает (Байрам) Намазы кылына (Къурбан Байрам Намазы) ве имкяниети олгъан адамлар Къурбан кеселер. һәм Хадж амелин эда этелер, бу вакъытта мусульманлар арасында мухаббет даа чокъ ола, бирлешмеге себеп ола.

КЪУРБАН КЪАБУЛ ОЛСЫН ИЧЮН ХАНГИ ШАРТЛАР БАР

Къурбан хайванлары – кьойюн, я да кечи текеси, онынъ бир яшы толгъан олсын, ондан буюк олса яхшыракъ, амма ондан яшь олмасын, кечи яки кечи текеси олса – эки яшы толгъан олмасы керек. Бойле богъа я да сыгъыр олса эки яштан буюк, дие – беш яштан буюк олмасы лязим.

Имам Джабир Мухаммед Пейгъамберимизден бу Хадисни риваят этти, бу Хадисте Пейгъамберимиз Алейһисселям айтты: «Къурбан оларакъ яшлы хайванны богъазланъыз, олмаса бир яшы толгъан кьоюнны богъазланъыз».

Къурбан хайваны коръ олса, я да тыштан коринген къасталыгъы олса, акъсакъ олса ве бунинъ

киби тюрю кимчиликлери олса, Къурбаны догъру олмас.

Къурбан кесмек вакъыты: Къурбан Байрам Намазынынъ вакъыты кирдиктен сонъ эки Рекаат Намаз къылмакъ ве Байрам Хутбесини окъымакъ ичюн етерлик вакъыт кечюден башлана.

Бу вакъыттан эввель кесильген хайван Къурбан олмас.

Имам Муслим ве Аль-Бухарий Аль-Бур адлы Сахабадан ривает этилер ки: Къурбан Байрамы куню Пейгъамберимиз Алейһисселям Байрам Намазындан сонъ Хутбесинде бойле деди: «Ким бизнинъ Намазымызны къылып Къурбан кескен олса – бизнинъ Суннетимизни япкъан олыр, а ким хайванын Байрам Намаздан эввель кескен олса, – хайваны Къурбан олмас, янъыдан кессин!»

Чюнки вакъытында кесильмеген хайван Къурбан адына къабул олмас.

Къурбан сую вакъыты дёрт кун девам эте, энъ сонъ вакъыты – Къурбан Байрамынынъ дёртинджи кунюнде кунеш баткъанджа.

Ислям Алимлери бойле айттылар: Ханъги хал олса да Къурбан этинден ич бир къысымын сатмагъа олмай. Къассапкъа ве ярдымджыларына мал кескен ичюн малнынъ терисини де, этини де бермеге олмай. Амма иш ичюн дегиль, Садакъа киби олса – бермек мумюн.

Къурбан кесмек ичюн энъ яхшы ер – Къурбан сахибининъ юрту, ери, я да азбарында ве Къурбанны акърабалар алдында кесмек яхшыракъ.

Хадждагъы Хаджилерге Кефферетлерини – Хадж къылынган еринде одемек догъры олыр.

КЪУРБАНЫНЫЪ ФАЗЫЙЛЕТИ

Къурбаннынъ фазыйлети акъкъында Пейгъамберимиз Мухаммед, Алейһисселям айтты: «Къурбанны ихлясенен богъазланъыз, ве эр биринъиз Къыбла тарафына юнельсин, бойле ишлесенъиз, Къурбаннынъ къаны ичюн ве джан чыкъкъаны ичюн ве териси ичюн Къыямет Кунюнде богъазлагъан адамгъа севап олыр». Бу Хадисни Пейгъамберимиз Мухаммед, Алейһисселямнинъ апайы ‘Айше Радыяллаһу ‘Анһа ривает этти.

Къурбан хайванны Къыбла тарафына юнелтип бу сёзлерни айтмакъ пек яхшы олыр:

«اللهم تقبل مني» ве: «بِسْمِ اللَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ»

«Аллаһу Та‘аля Адынен башлайм, эй, Аллаһым, меннен къабул эйле».

Къурбан кесиджи озю билип, темиз гонъюльнен богъазласа пек яхшы ола.

Һэм энъ яхшысы Къурбан этини учтен бир къысымын ($\frac{1}{3}$) Садакъа киби фукъарелерге бермек, экинджи $\frac{1}{3}$ къысымыны озюне къалдырмакъ ве ахырғы $\frac{1}{3}$ къысымын истеген адамгъа хедийе оларакъ бермек яхшы.

Тек фукъарелерге бутюн этни берсе де къабул ола.

Базы адамлар бойле айталар ки: бойле бир Хадис бар экен: мусульман Къурбан кесмек кудрети этсе, амма о Къурбан кесмесе, онъа айтылыр дейлер: «Джамиге кирме», амма бу сёзлерге Хадис деген исбат ёкъ, бонунъ иле алякъа да ёкъ.

КЪУРБАНЫНЫЪ ХИКМЕТИ

Биз – мусульманлар бойле инанмыз: бизнинъ Пейгъамберимиз Мухаммед Мустафадан сонъ башкъа Пейгъамбер еберильмес, буна коре ким Мухаммед Пейгъамберимиз вефатындан сонъ озю озю Пейгъамбер деп илян этсе (иддиа этсе), руюлар акъкъында сёйлесе я да вехий кельди десе де – эписи де яландыр. Пейгъамбер олмагъан адамларнынъ руюлары вехий дегиль. Факъат Пейгъамберлернинъ руюлары – вехийдыр.

Ислям Алимьы Къатада айтты: Пейгъамбернинъ руюсы – хакъдыр, не корди – оны япаджакъ.

Ибраһим Пейгъамберимиз догърысында айтелде, О руюсында Исмаиль огълын Къурбан этип богъазлагъанын корьген, ве бу иш – вехий, яни Аллах Та‘алянинъ Эмири.

Аллах Та‘аля Куръанда айтты:

«قال يبني إني أرى في المنام أني أذبحك» (Эс-Сафдет Суреси, 102 Ает),

Манасы: Ибраһим Пейгъамбер Исмаиль огълына айтты: «Мен сени Къурбан этип богъазлагъанымны корьдим». Ислям алимлери тефсирлерде ве башкъа анълатмаларда бойле дедилер: Ибраһим Пейгъамбер Исмаиль огълын Къурбан этип богъазламакъны истегенде,

огълына айткъан: «Аллаһу Та‘аля ризалыгъы ичюн Къурбан богъазламагъа юрь». Пычакънен ип алып онлар Къурбан кесильген ерге кеттилер.

Амма ёлда онларгъа уч кере шейтан кельди ве Ибраһим Алейһисселям шейтан тургъан ерге 3 кере таш атты.

Ве о вакъыядан башлап Хаджны эда эткен хаджилер таш атмакъ амелини япалар, чунки бу иш Хадж амеллерининъ бири.

Ибраһим Пейгъамбер Исмаиль оглуен дагъгъа якъынлашкъандан сонъ, Исмаиль сорады: «Бизнинъ къурбанымыз не ерде?»

Ибраһим Алейһисселям бойле джевап берди: «Эй, огълым, мен сени Къурбан этип богъазлагъанымны руямда кордим».

Боны эшитип Исмаиль бабасына бойле айтты: «Мени ипнен яхшы багъла, мен арекет этмемемек ичюн ве къаным киёмге (эльбисеме) дегмесин къыбырдатмаскъа тырыш ве меним къаным Сагъа чечремесин, чунки анам коръсе, къайгыраджакъ, ве пычакънен меним бойнымны тезден кес, анама къайткъандан сонъ, огъа Селям сёйле».

Ибраһим Алейһисселям огълын опыти, агълады ве айтты: «Аллаһу Та‘алянинъ Эмирлерин эда этмек ичюн сен магъа буюк ярдымджи олдынъ», – дэди.

Ондан сонъ пычакъны алып кесмеге истеди, амма о вакъыт пычакъ кесмеди. Имам Муджеһид айтты: Ибраһим Алейһисселям огълын богъазламакъны истегенде, пычакъ айланды ве кесмеди, ве о ерде Исмаиль айтты: «пычакъны котери урып, согъып кес» – дэди.

Онлар экиси де Аллахнынъ Эмирини отемекке тырыштылар.

Бундан сонъ Ибраһим Алейһисселямгъа бу хал акъкъында вехий кельди. Куръанда айтылды:

«**وَقَدْ يَتَاهُ بَذْبَحٍ عَظِيمٍ**» (Ас-Сафат Суреси, 107 Ает)

Манасы: Исмаиль ерине башкъа Къурбанлык берильди: буюк бойнузлу къоюн.

Бу Кыйсса бизге буны огрете ве анълата: һэр биримизге текъвалы олмакъкъа тырышмакъ керек, инсан не халда олса да: агъырлыкъ кельсе де, рахатлыкъ олса да, һэр вакъыт Бир Аллаһы Та‘алягъа теваккюль этмек лязим.

Бу кыйсса бизнинъ ичюн даа да бир ибрет, адамларнынъ канаатын зияде эте ки: Пейгъамберлер – буюк махлюкъатлар, Куръанда Пейгъамберлер хаккында пек гузель ве макътавлы Аятлер бар, ве де айтылгъан ки: һэрбир Пейгъамбер бутюн алемдеги махлюкъатларнынъ энъ яхшысы.

Байрам кунълери дёрт. О мубарек Къурбан Байрамы кунълеринде бизнинъ эввельки мусульманларнынъ догъру олгъан Ислям урф-адетлерни билип, хайырлы ишлернен даа чокъ огъаршмакъ керек, мухтаджларгъа садакъа берип, якъын-ырулар ве къардешлернен мунасебетлеримизни даа яхшы олсын ичюн бир-биримизге мусафирликке барып, хал-ахвал билишип, арада эр анъги бир агъырлыкъ, джан сыкъынтысы олса, кечирмекни сорамакъ керек.

Мезарлыккъа Зиярет этмек: къабирлерге барып, о ерде Къуръан ве Дуалар окъып, хасыл олгъан Севапларны вефат эткен мусульманларгъа багъышларгъа пек гузель ве севаплы амель.

Амма хайырлы ишлерни тек Байрамларда къылмакъ дегиль – эр вакъыт къылмакъ керек.

Байрамларда вакъытны менфаат ичюн къулламангъа керек ве бундан сонъ башкъа вакъытларда да хайырлы ишлер къылыргъа огренмек, гунаһлардан сакъланмакъ лязим.

Ибадетлерни догъры эда этмек ичюн керекли илим алмакъ лязим. һэм илимни де алимлерде окъыгъан адамнан алмакъ догъру олып, озъ башына китаплардан огренген адамлардан илим алмакъ догъру дегиль.

Аллаһу Та‘аля ибадетлеримизни къабул этсин, ольген муминлерге рахмет эйлесин, къасталаргъа – шифа, эпимизге де хидает берсин.

Бизнинъ Хаджилерге Аллаһу Та‘аля ярдым берсин, Хаджларын къабул этсин, бизнинъ ичюн къылынган Дуалар да къабул олуп, бизден Пейгъамберимиз Мухаммед, Алейһисселямгъа селямлар айтыргъа насып этсин. Хаджгъа бармагъанларгъа да Аллаһу Та‘аля Хадж амелини къылмагъа насып ве муэссир эйлесин.

Азиз мусульман къардешлер! Къурбан Байрамы мубарек ве хайырлы олсын!